

РЕЦЕНЗИЯ

На дисертационния труд

РАЗВИТИЕ НА КОМПЕТЕНЦИИТЕ НА УПРАВЛЕНСКИЯ ПЕРСОНАЛ В ОРГАНИЗАЦИИТЕ

На Гжегож Дроздовски

за придобиване на научна степен „доктор на науките“

Професионално направление 3.7. „Администрация и управление“

Докторска програма „Организация и управление извън сферата на
материалното производство”

Рецензент: професор д-р Емил Панушев

Основание за представяне на рецензията: заповед 1083/26.06.2018 на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ за участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд.

Гжегож Дроздовски е преподавател и изследовател във факултета по организация и управление, департамента по икономика на Университета Яков. Заемал е управленски позиции в научни институти и висши училища.

Дисертационният труд е с обем 248 страници, стои се от увод, 4 раздела, заключение, списъци на фигури и таблици, както и списък на използваната литература. Основният текст съдържа 12 фигури и 44 таблици. Списъкът на използваните литературни източници състои се от 280 заглавия на английски и полски език.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е посветен на важни страни от функционирането на съвременния бизнес и администрация – развитие на компетенциите на ръководния състав на организациите. Задълбочено са изследвани теоретични и практически аспекти на структурата и степените на развитие на компетенциите на

различните управленски равнища. Емпиричното изследване е посветено на оценка на връзките между различните управленски структури, както и знанията на ръководните кадри.

АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ

Актуалността на изследването произтича от динамиката във външната среда на функционирането на стопанските и обществените организации, която обуславя възприемането на нови концепции за управленски умения и начините на вземане на решения. Значимостта на тези промени обуславят необходимостта от развитието на нови начини на мислене на управленските кадри и осъзнаване на техните равнища на компетентност. Необходимостта от количествено и качествено подобряване на компетенциите на ръководителите за рационално използване на техния потенциал за изпълнение на възложените им задачи и функции.

Динамичния характер на компетенциите и необходимостта от постигане на определени стандарти от фирмите обуславят потребността от проучване на необходимите знания за моделиране на изисквания към изпълнителския и управленския персонал. Актуалността и значимостта на предложеният труд е обусловен от динамиката в международната среда на действие на фирмите и необходимостта от конкурентно поведение, което изисква съответни умения и познаване на външноикономическата регулаторна практика. Изследването на тези аспекти в международни организации подкрепят тезите на автора за развитие на квалификацията на собствениците и управленските кадри за развитие на компетенциите на ръководещия екип на стопанските субекти.

Методиката на дисертационния труд е издържана в научно отношение, тъй като се базира на задълбочено познаване на

изследванията в разглежданата област в страната и постиженията на водещи изследователи в света.

НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РЕЗУЛТАТИ

В представеният дисертационен труд са разработени подробно и разширено редица аспекти на теорията на управлението и се акцентира на специалното място на уменията и компетенциите. Тяхното равнище на развитие определя ролята им за ефективността на участниците в организацията и изпълнението на поставените цели и постигането на очакваните резултати. На база на осъществени проучвания от автора са дефинирани факторите, които определят компетентността на ръководния персонал и способностите му да участва в промените на отделните управленски равнища. Формулирането на подходи за повишаване на ефективността на ръководителите и проведени анкети с представителни извадки (въпреки дефинираните от автора трудности и ограничения) са основа за формулиране на съществени изводи и оценки. Техният приносен характер може да се систематизира в следните направления:

- Подробно са изследвани концептуалните подходи при определянето на различните видове умения. За прецизното дефиниране на очакваното поведение на участниците в организацията докторантът възприема понятието компетентност, дефинирайки го като многомерно и обуславящо интегриран подход на разглеждане. Тези постижения могат да се определят като „доразвиване и допълване на съществуващо знание“.
- Анализирани са показваните равнища на компетентност, обусловени от нивото на даден ръководител и заобикалящата среда, в която функционира организацията. Авторът

дефинира различната интерпретация на понятието компетенция/компетентност и интердисциплинарния характер на това научно виждане. На тази основа са синтезирани типологичните понятия в дисертационното проучване.

- Проучена е интензивността на промените като резултат на икономическата динамика и свързаното с тях реагиращо управление. Систематизирани са инструментите за управление на човешкия капитал, при специалното значение на повишаване компетентностите на управленския състав. По такъв начин ефективността на ръководния персонал в значителна степен определя конкурентоспособността на организацията.
- Изхождайки от позициите, че организацията е ограничено пространство, в което са събрани различни компетенции, подредени по определени критерии, докторантът систематизира резултатите от проведеното анкетно проучване. Изводите потвърждават дефинираните концепции, че изследването на компетенциите е инструмент на кадровата политика с важни за развитието ѝ последствия. Тези резултати имат конкретен практико-приложен характер.

Така представените научни и научно-приложни приноси са дело на автора и показват неговата задълбочена теоретична подготовка и прецизност в получаването и интерпретирането на данни от анкетното проучване.

Представените публикации съдържат съществени части от научните изследвания на автора, които са представени в дисертационния труд. Участието в редица национални и международни изследвания са позволили на автора да апробира изводите от своите анкетни проучвания и да ги направи достояние на широки среди на изследователи и специалисти. Тези анализи и научно-приложни изводи

са предпоставка за практическо приложение на резултатите в дисертационния труд.

ОЦЕНКА НА АВТОРЕФЕРАТА

В автореферата на дисертационния труд, с обем от 28 страници, са посочени целите и задачите на изследването и неговата структура. Представеното съдържание дава точна представа за дисертацията като в изложението са включени и систематизиращи таблици, както и данни от методиката за получаването на изследователските резултати. Справката за приносите отразява вижданията на автора за новостите в изследваната област, които са от значение за полската икономика и общество. Включеният списък с публикации представят на резултатите от дисертационния труд в различни колективни монографични изследвания и авторитетни издания.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Към рецензираният дисертационен труд могат да бъдат отправени и критични бележки с оглед бъдещи разработки и насочване към определени виждания.

Първото, което прави впечатление, е обособяването на компетенциите на субективни и функционални. Би следвало да се отбележи, че в редица индустриални отрасли е голямо значението на професионалните компетенции, а в зависимост от управленското равнище се определят функционалните.

На второ място, при разглеждането на адаптацията на компетенциите би следвало да се дефинират институционалните променливи, нещо, което е особено характерно например при присъединяването на държавата към ЕС или въвеждането на външноикономическа регулация.

На трето място, основна компонента на компетенциите, особено възможността за тяхното развитие е степента на образование, което в моделите на автора не е застъпено в достатъчна степен. Промените могат да се осъществяват, ако се разбират – по тази причина и предприемаческите качества съдействат за развитие на управленските умения.

Посочените критични бележки и препоръки не намаляват качеството и количеството на получените резултати и приноси.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд РАЗВИТИЕ НА КОМПЕТЕНЦИИТЕ НА УПРАВЛЕНСКИЯ ПЕРСОНАЛ В ОРГАНИЗАЦИИТЕ е посветен на важни аспекти на създаването и развитието на мениджърските знания като комплекс от умения на личностите на ръководни позиции. Разработката притежава необходимите научни приноси, поради което препоръчвам на Уважаемото научно жури да присъди на Гжегож Дроздовски научната степен „доктор на икономическите науки“.

18.07.2018 г.

Гр. Варна

Рецензент:

/Проф. д-р Емил Панушев/